

**UCHWAŁA Nr VII /38 /2011
RADY GMINY PRZASNYSZ
z dnia 30 marca 2011r.**

w sprawie: uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2014”

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 110 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.) oraz art. 2 pkt. 2, art. 6 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) **uchwała się, co następuje:**

§ 1.

Uchwała się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011- 2014” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przasnysz

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Przasnysz
Andrzej Sekuła

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr VII/38 /2011
Rady Gminy Przasnysz
z dnia 30 marca 2011r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA
2011 – 2014**

Przasnysz 30 marca 2011 rok

WSTĘP

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc

ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (t. j. Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm).

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

„§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2011 – 2014. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Przasnysz.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Na dzień 31.12.2010 r. Gmina Przasnysz liczy 7 552 mieszkańców. Stopa bezrobocia w Powiecie Przasnyskim wynosi 15,2 %. Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Gminy w roku 2010 odnotowano 23 interwencje w rodzinach z problemem przemocy. W okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r. założono 18 „Niebieskich Kart”. Skierowano do Prokuratury lub Sądu 9 spraw o znęcanie. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przasnyszu założyli 7 „Niebieskich Kart”

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego wynika, że w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r. 32 osoby doznające przemocy skorzystały z konsultacji i informacji. W ramach działalności Koalicji ds. Przemocy w Rodzinie rozpatrzono sprawy 20 osób doznających przemocy, w tym. 13 zgłoszeń wpłynęło z GOPS, 4 z GKRPA i 3 z rodzin oraz odbyło się 20 wizyt monitorujących u rodzin cierpiących przemoc

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

II. Cele programu

Celem Głównym Programu jest:

Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków jej stosowania.

Cel szczegółowy i zadania programu

Celem programu jest:

1. zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Przasnysz,
2. zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
3. zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele programu będą realizowane przez:

Zadania programu:

1. udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
2. rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. podnoszenie kompetencji osób zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
4. systematyczne badanie zjawiska przemocy w rodzinie,
5. podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

III. Działania

1. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie:

- a) utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego,

- b) rozszerzenie działalności punktu – Informacyjno – Konsultacyjnego,
- c) utrzymanie działalności grupy samopomocy dla osób doświadczających przemocy domowej.

Wskaźniki:

- liczba udzielonych porad w PIK,
- liczba współpracujących specjalistów,
- liczba przedstawicieli instytucji i służb wchodzących w skład Zespołu,
- liczba spotkań Zespołu,

2. Rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) wypracowanie metod skutecznej współpracy pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj: Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Przasnyszu, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświatą, policją, służbą zdrowia oraz kuratorami sądowymi.

Wskaźniki:

- rodzaje i liczba wypracowanych metod.

3. Podnoszenie kompetencji osób zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie:

- a) organizacja szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- b) organizacja spotkań i pogadańk (wymiana doświadczeń pomiędzy osobami działającymi w obszarze przemocy w rodzinie).

Wskaźniki:

- liczba przeszkolonych osób z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba zorganizowanych szkoleń,
- liczba zorganizowanych spotkań i pogadańk,
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach i pogadankach.

4. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie:

- a) uświadamianie skutków i konsekwencji związanych z faktem stosowania przemocy w rodzinie poprzez rozmowy ze sprawcami przemocy.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych rozmów ze sprawcami przemocy.

5. Systematyczne badanie zjawiska przemocy w rodzinie:

- a) przygotowanie i rozprowadzenie ankiet wśród mieszkańców oraz ich analiza,
- b) uzyskanie danych od instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (m.in. GOPS, GKRPA, policji, sądu, oświaty),
- c) przygotowanie i upowszechnienie Raportu dotyczącego zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Przasnysz.

Wskaźniki:

- liczba przygotowanych i rozprowadzonych ankiet,
- rodzaj i liczba uzyskanych danych,
- liczba sporządzonych raportów.

6. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie:

- a) rozpowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- b) przygotowywanie i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych,
- c) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- d) publikowanie i rozpowszechnianie informacji o lokalnym systemie pomocy w wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie.
- e) organizowanie spotkań, pogadank, prelekcji związanych z problematyką przemocy w rodzinie

Wskaźniki:

- liczba rozpowszechnionych informacji,
- liczba przygotowanych i rozprowadzonych materiałów,
- uczestnictwo w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach,
- liczba opublikowanych i rozpowszechnionych informacji o lokalnym systemie przeciwdziałania przemocy.
- Liczba osób biorących udział w spotkaniach, pogadankach,prelekcjach.

7. Dane dotyczące programu:

- Miejsce realizacji – Gmina Przasnysz
- Czas realizacji – 2011-2014
- Adresaci programu:
 - ofiary przemocy w rodzinie,

- sprawcy przemocy w rodzinie,
- rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujący w obszarze przemocy w rodzinie, m.in. pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele, pracownicy służby zdrowia, członkowie GKRPA, kuratorzy sądowi.

➤ Partnerzy

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przasnyszu
- Powiatowa Komenda Policji w Przasnyszu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Przasnyszu,
- Zespoły Szkół i Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Przasnysz,
- Służba zdrowia

➤ Źródła finansowania:

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2014 są środki własne Gminy oraz środki finansowe pozyskane z zewnątrz, np. w ramach projektów.

8. Zakładane efekty i rezultaty realizacji programu:

- a) zmniejszenie liczby przypadków przemocy w rodzinie, w tym rodzin, w których podejmowano interwencje wielokrotnie,
- b) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy,
- c) zwiększenie współpracy służb i osób pracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- d) zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Gminy.

9. Monitoring i ewaluacja

W zapewnienia prawidłowej realizacji zadań programu będzie prowadzony systematyczny monitoring realizowanych działań.

Monitoring realizacji programu umożliwi:

- systematyczną obserwację działań programu,
- weryfikację zgodności założonych celów z osiąganymi efektami,
- ocenę zaangażowania jednostek w realizację działań.

Program będzie podlegał ewaluacji rocznej oraz końcowej. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu poprzez gromadzenie, analizę i interpretację danych. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność prowadzonych działań w oparciu o założone wskaźniki.

Wskaźniki ewaluacji:

- liczba współpracujących instytucji i służb,
- liczba zorganizowanych szkoleń i przeszkolonych osób,
- liczba interwencji policji w zakresie przemocy w rodzinie,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”,
- udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba spraw rozpatrywanych przez Zespół Interdyscyplinary.

10. Podsumowanie

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym, głęboko zakorzenionym w strukturze społecznej, występuje zarówno w rodzinach tzw. dysfunkcyjnych, gdzie przemoc towarzyszą inne problemy np. uzależnienie, bezrobocie, jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów

Żaden pojedynczy profesjonalista, instytucja, organizacja czy służba nie jest w stanie znaleźć kompleksowego rozwiązania problemu. Natomiast wspólne działanie umożliwia spojrzenie na problem przemocy w rodzinie z różnych perspektyw i wypracowanie sposobu skoordynowanej interwencji.

Równie ważnym aspektem przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest uświadomienie społeczności lokalnej i rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, że ich postawa i działania mają wpływ na proces przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

PRZEWODNICZĄCY
Kasy Gminy Trzemeszno
Andrzej Sekana